

PS-VIII.431.12.2024.MMac

Pani
Lidia Gintowt-Listowska
Dyrektor
Domu Dziecka Nr 2
w Świebodzinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., Nr 292 poz. 1720 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1477) - Zespół kontrolny w składzie:

1. Monika Mach - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 127-1/2024 z 9 maja 2024 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Wirginia Puł-Sobania – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 127-2/2024 z 9 maja 2024 r. – członek Zespołu kontrolnego;
3. Anna Florczak – Kierownik Oddziału Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 127-3/2024 z 9 maja 2024 r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził **14 maja 2024 r.** kontrolę problemową w Domu Dziecka Nr 2 w Świebodzinie, ul. Słoneczna 50. Placówka prowadzi działalność na podstawie zezwolenia Wojewody Lubuskiego, znak: PS-I.9423.11.2013.AKra z 24 kwietnia 2013 r.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Rocznym Planem Kontroli na 2024 rok. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji zadań z zakresu współpracy placówki opiekuńczo - wychowawczej z instytucjami na rzecz reintegracji rodziny. Na wniosek Biura Rzecznika Praw Dziecka zakres kontroli rozszerzono o szczegółową analizę dokumentacji *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) pod kątem zapewnienia (...) dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych stosownie do potrzeb.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2023 r. do 13 maja 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Lidii Gintowt-Listowskiej, Dyrektora jednostki kontrolowanej, która udzielała wyjaśnień podczas kontroli.

(akta kontroli, str. 1-14)

W toku kontroli ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Kwalifikacje kadry placówki i organizacja opieki nad wychowankami.
2. Współpraca placówki opiekuńczo - wychowawczej z innymi instytucjami, zajmującymi się dzieckiem i rodziną.
3. Zapewnienie *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych stosownie do potrzeb.

W ramach czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację potwierdzającą kwalifikacje wychowawców i specjalistów, zatrudnionych w placówce.

Zespół kontrolny zapoznał się z harmonogramem pracy wychowawców i specjalistów za październik 2023 r. oraz marzec 2024 r.

W celu zbadania zakresu kontroli analizie poddano również dokumentację 4 wychowanków kontrolowanej placówki, tj.: (wychowanek A, B, C, D).

W szczególności ocenie poddano:

- diagnozy psychofizyczne, ich aktualizacje, plany pomocy dziecku i ich modyfikacje, oceny sytuacji dziecka, karty pobytu dziecka;
- dokumentację potwierdzającą współpracę z instytucjami na rzecz reintegracji rodziny.

Przeprowadzono również rozmowy z wychowankami placówki, w oparciu o przygotowaną ankietę. Pytania miały na celu poznanie opinii dzieci na zagadnienia będące przedmiotem kontroli. Wychowankom placówki zadano pytania otwarte i umożliwiono swobodne udzielenie wypowiedzi w warunkach indywidualnych (1 na 1 z kontrolerem), bez ingerencji opiekunów i innych wychowanków. Wypowiedzi zostały spisane w kwestionariuszu.

W dniu kontroli w ewidencji placówki było 16 wychowanków (2 osoby powyżej standardu – za zgodą i zezwoleniem Wojewody Lubuskiego). Obecnych było 5 wychowanków.

(akta kontroli, str. 15-682)

Ocena skontrolowanej działalności

1. Kwalifikacje kadry placówki¹

Na dzień kontroli w placówce zatrudnionych było 5 wychowawców w wymiarze pełnego etatu. Z Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych pracę na rzecz placówki świadczył również Zastępca dyrektora oraz 2 specjalistów: psycholog oraz pracownik socjalny.

Wszyscy wymienieni pracownicy spełniali wymagania kwalifikacyjne na swoje stanowiska.

¹ art. 97 ust.3 oraz art. 98 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wszyscy również zostali zweryfikowani w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do tego obszaru.

(akta kontroli, str. 21-38, 57-61, 652)

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybień.

2. Organizacja opieki nad wychowankami²

Badając sposób zapewnienia opieki nad dziećmi oraz organizacji pracy w placówce, Zespół kontrolny przeanalizował przykładowe grafiki wychowawców z października 2023 r. oraz marca 2024 r.

W harmonogramie z października 2023 r. (w tym okresie zatrudnionych było jedynie 4 wychowawców) pojawiały się luki, w związku z czym, poproszono Dyrektora jednostki o pisemne wyjaśnienia w tej sprawie.

Jak wynika z odpowiedzi przesłanej 12 lipca 2024 r., zarówno kierujący placówką, jak i jego zastępca, a także pracownik socjalny, zawsze, gdy zachodziła taka potrzeba, pełnili dyżury w placówce w celu zapewnienia ciągłości opieki nad dziećmi.

Zespół kontrolny nie ma uwag do tego zakresu.

(akta kontroli, str. 39-56, 59)

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- dbać o czytelność grafików, zaznaczając w nich również godziny opieki realizowane w placówce przez dodatkową kadrę wychowawczą.

3. Współpraca placówki opiekuńczo-wychowawczej z innymi instytucjami, zajmującymi się dzieckiem i rodziną.

W celu zweryfikowania zakresu współpracy z innymi instytucjami, Zespół kontrolny zapoznał się z dokumentacją 4 wychowanków, w tym diagnozami psychofizycznymi, planami pomocy dziecku, kartami pobytu oraz ocenami sytuacji dziecka.

a) diagnozy psychofizyczne³

Każdy z 4 wychowanków, których teczki analizowano w toku kontroli, miał sporządzoną diagnozę psychofizyczną, przygotowaną przez psychologa.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Pod względem merytorycznym, diagnozy sporządzone były szczegółowo, zawierały wszystkie wymagane elementy wraz z obszernymi opisami. Dużo miejsca w dokumencie poświęcano sytuacji rodziny i relacjom dziecka z osobami najbliższymi. Często pojawiały się odniesienia do podejmowanej przez placówkę współpracy z osobami z otoczenia wychowanków - z rodziną, pracownikami szkoły, lekarzami i specjalistami. Przywoływane były również dokumenty pozyskane z innych instytucji, dotyczące sytuacji dziecka i/lub

² § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej,

³ § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej,

jego rodziny - orzeczenia sądu, informacje z OPS, opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, diagnozy i zalecenia ze szpitala, itp.
Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji tego zadania.

(akta kontroli, str. 65-651)

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

b) plany pomocy dziecku⁴

Wszyscy wychowankowie, których dokumentację badano w toku kontroli, mieli opracowane plany pomocy dziecku. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Treść planów pomocy była rozbudowana i zawierała wszystkie niezbędne elementy, wskazane w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. W pierwszej części planu znajdował się opis sytuacji dziecka, informacje o jego rodzinie, dane na temat rozwoju i stanu zdrowia wychowanka, wskazane były również dokumenty, na podstawie których plan opracowano. Drugą część planu stanowiła tabela ze wskazaniem wszystkich obszarów do pracy z dzieckiem, do których przypisano działania krótko- i długoterminowe.

Wiele z nich dotyczyło kontaktów dzieci z osobami bliskimi i pracy prowadzonej przez placówkę z rodzinami wychowanków. W tym obszarze bardzo wyraźnie kładziono nacisk na podtrzymanie relacji, jak również na motywowanie rodziców do starań o powrót dzieci do domu.

Ponadto, dużo miejsca w każdym z planów poświęcano współpracy ze szkołą, a także kwestiom zdrowotnym - kontaktom z lekarzami i specjalistami.

Wszystkie plany były przygotowane wspólnie z pracownikiem OPS, który przekazywał informację na temat bieżącej sytuacji w rodzinie wychowanka.

Każdy dokument podpisany był przez wychowawcę oraz pracownika socjalnego, a także zatwierdzany przez Dyrektora placówki.

Spośród wszystkich 11 planów pomocy, które były analizowane w toku kontroli, tylko jeden zawierał podpis dziecka *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Zdaniem kontrolujących wskazane jest, aby wychowankowie brali czynny udział w opracowywaniu planu pomocy albo przynajmniej mieli możliwość zapoznania się z jego treścią. Jest to ważne, ponieważ mają wówczas poczucie większej sprawczości i kontroli nad własnym życiem.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Kontrolujący stoją na stanowisku, że wszystkie dzieci, także te na co dzień przebywające w innych ośrodkach, powinny mieć w pełni opracowane plany, jak wymaga tego przepis.

(akta kontroli str. 65-651)

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- przestrzegać zasady podpisywania planów pomocy dziecku również przez wychowanka,

⁴ § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej,

- każdorazowo sporządzać kompletną wersję planu pomocy dziecku, również wówczas, gdy wychowanek długotrwale przebywa poza placówką.

c) karty pobytu dziecka⁵

W trakcie analizy dokumentacji 4 wychowanków kontrolujący stwierdzili, że każde z dzieci miało systematycznie sporządzone karty pobytu. W kartach z pierwszych miesięcy 2023 r. brakowało wskazania daty ich sporządzenia, jednak w późniejszych dokumentach informacja ta była podawana przed podpisem wychowawcy. Na kartach znajdowała się również pieczęć wpływu do Centrum Administracyjnego do Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świebodzinie oraz podpis Dyrektora (z kilkoma wyjątkami). Struktura i zawartość kart pobytu były prawidłowe - zawierały punkty, dotyczące funkcjonowania wychowanków zgodnie z zapisami w cyt. wyżej rozporządzeniu. Opisy relacji i kontaktów dziecka z rodziną były obszernie i szczegółowe. Dokładnie omawiana była też każdorazowo współpraca wychowawców z placówki ze szkołą. Informacje na temat problemów zdrowotnych małoletnich wraz z terminami wizyt lekarskich oraz specjalistycznych uwzględniano w każdej karcie pobytu. W treści podawano także dane o sprawach sądowych wychowanków, dozorach kuratorskich, itp.

Karty zawierały również punkt zatytułowany „Opis współpracy wychowawcy z instytucjami i organizacjami na rzecz dziecka oraz jego rodziny”. W tym punkcie wymieniano zazwyczaj instytucje i osoby, z którymi pracownik w danym miesiącu się kontaktował, jednak bez żadnych szczegółów na temat wspólnie podjętych działań. Zespół kontrolny stoi na stanowisku, że należy dokładniej opisać, w jakich sprawach się komunikowano oraz kiedy i jakie czynności zrealizowano w ramach współpracy.

(akta kontroli, str. 65-651)

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- w kartach pobytu wychowanka robić adnotacje na temat szczegółów współpracy placówki z przedstawicielami innych instytucji;

d) zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka⁶

Z analizy dokumentów wynika, że w Domu Dziecka Nr 2 w Świebodzinie w okresie objętym kontrolą odbyły się 2 zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka – 30 maja 2023 r. oraz 5 grudnia 2023 r. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Jak wynika z dokumentacji, posiedzenie z grudnia 2023 r. odbyło się z kilkudniowym opóźnieniem (6 dni) w stosunku do terminu wyznaczonego w ustawie⁷.

Zespół kontrolny zwraca uwagę na zapis dotyczący organizowania spotkań zespołu, który mówi „nie rzadziej niż co pół roku”, więc nie powinno dochodzić do przesunięć powyżej tego terminu. Opóźnienie dotyczy wszystkich wychowanków w placówce i choć nie jest bardzo znaczące, należy takie sytuacje wyeliminować.

W pracach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka, poza pracownikami placówki oraz CAPOW – Dyrektorem, wychowawcami, specjalistami – brali udział przedstawiciele jednostek współpracujących na bieżąco z domem dziecka:

⁵ § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej,

⁶ art. 15 pkt 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej-

⁷ art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej-

- powiatowego centrum pomocy rodzinie,
- sądu (kuratorzy),
- ośrodków pomocy społecznej z miejsca zamieszkania rodziny,
- szkoły lub innej placówki edukacyjnej, w której uczą się dzieci.

Protokoły z posiedzeń zawierały szereg hasłowych stwierdzeń o sytuacji rodziny dziecka, o ewentualnym uruchomieniu procedury adopcyjnej, o stanie zdrowia wychowanka, o możliwości powrotu dziecka do rodziny lub potrzebie umieszczenia go w innej placówce.

Ostatnim punktem była ocena zasadności pobytu dziecka w placówce.

Do protokołów dołączono listy obecności z podpisami wszystkich uczestników spotkania.

Zespół kontrolny sugeruje, aby w protokołach zespołów podawano nieco więcej informacji o przebiegu spotkania i poczynionych ustaleniach. W obecnej wersji ww. dokumenty zawierają jedynie ogólne dane. Kontrolujący są zdania, że warto wykorzystać fakt, że zebrała się grupa osób zaangażowanych w sprawy dziecka i szczegółowo omówić problemy wychowanka, aby następnie zaplanować wobec niego stosowne działania na przyszłość.

Zespół kontrolny zwraca uwagę, że daty modyfikacji planów pomocy wychowankom nie są w żaden sposób zbieżne z terminami posiedzeń zespołów ds. oceny sytuacji dziecka. Tymczasem, jak wskazuje przepis, jednym z celów dokonywania przez zespół ocen sytuacji dziecka, jest stworzenie na tej podstawie modyfikacji planów pomocy wychowankom.

(akta kontroli, str. 653-670)

W badanym zakresie stwierdzono uchybienie w zakresie:

- terminowego dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- modyfikacje w planach pomocy dziecku wprowadzać po spotkaniach zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka;
- zawierać więcej szczegółowych informacji w protokołach z posiedzeń ww. zespołów.

e) zasadność pobytu wychowanka w pieczy zastępczej⁸

Po każdym spotkaniu zespołów ds. oceny sytuacji dziecka, jednostka kontrolowana wysyłała do Sądu wszystkie protokoły z tych posiedzeń wraz z listą osób obecnych.

W treści każdego dokumentu zawarta była informacja o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy. W przypadku zespołu z 30 maja 2023 r. zestawienie protokołów trafiło do Sądu 21 czerwca 2023 r., a po posiedzeniu z 5 grudnia 2023 r. dokumentację przekazano 3 stycznia 2024 r. W piśmie przewodnim zaznaczono, że równocześnie przekazywane są zbiorcze informacje ze wszystkich 4 placówek.

Kontrolujący stoją na stanowisku, że przekazywanie informacji do Sądu powinno następować bezpośrednio po spotkaniach zespołu, bez oczekiwania na przeprowadzenie posiedzeń we wszystkich 4 domach dziecka. Jest to zgodne z intencją ustawodawcy, a ponadto, może usprawnić przebieg ewentualnie toczących się postępowań w Sądzie.

Kontrolujący nie mają innych zastrzeżeń do realizacji ww. obowiązku przez placówkę.

⁸ art.138 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej-

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce przekazywać do Sądu bezpośrednio po posiedzeniu zespołu ds. oceny sytuacji dziecka;

f) wnioski do Sądu o wydanie zarządzeń wobec dziecka⁹

Spośród 4 dzieci, których dokumentację szczegółowo badano, wobec jednego

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) zaistniała konieczność wystąpienia do Sądu o wydanie zarządzeń opiekuńczych, zgodnie z zapisem w ustawie. Dyrektor jednostki kontrolowanej terminowo przesała stosowny wniosek do Sądu, załączając do niego opinię gminy.

Zespół kontrolny nie ma uwag do realizacji tego zadania.

W badanym zakresie nie stwierdzono uchybienia.

4. Kwestionariusz wywiadu z wychowankiem.

W ramach czynności kontrolnych przeprowadzono rozmowy z 5 wychowankami, przebywającymi w dniu kontroli w placówce. W badaniu za pomocą ankiety pn.

„Przebieg rozmowy z wychowankiem Domu Dziecka nr 2 w Świebodzinie” wzięty udział 4 dziewczynki i 1 chłopiec w wieku od 8 do 18 lat. Dzieciom umożliwiono samodzielne i swobodne - bez ingerencji osób dorosłych - odpowiadanie na zadane pytania.

Wychowankowie nie mieli możliwości konsultowania ze sobą udzielanych odpowiedzi.

W czasie badania nikt nie zgłaszał uwag, co do sposobu prowadzenia rozmowy, czy też innych nieprawidłowości, np. w postaci wywierania na dziecko wpływu lub sugerowania odpowiedzi.

Wychowankom zadano pytania o ich samopoczucie w domu dziecka oraz kontakty z innymi mieszkańcami i kadrą. Dodatkowo, zapytano o relacje z rodzinami i osobami zaprzyjaźnionymi, w tym możliwość przyjmowania odwiedzin w placówce lub realizacji przepustek i urlopowań na zewnątrz.

Analiza wypowiedzi wykazała, że dzieci pozytywnie się wypowiadają o atmosferze w placówce, czują się dobrze, mają zapewnione wszystko, czego potrzebują. Nikt nie zgłosił zastrzeżeń do członków kadry domu dziecka, wszyscy zadeklarowali, że mają dobry kontakt z wychowawcami i mogą się do nich zwracać ze swoimi problemami.

Wychowankowie stwierdzili również, że mają swobodny dostęp do psychologa w placówce lub poza nią. Z koleżankami i kolegami w placówce mają pozytywne relacje, nie występują poważniejsze, czy długotrwałe konflikty. 4 osoby poinformowały, że przebywają w placówce razem z rodzeństwem. Wszystkie dzieci, z którymi rozmawiano, mówiły, że są odwiedzane w placówce przez członków bliższej lub dalszej rodziny. 3 dzieci wskazało, że jeździ również do tych osób na urlopowania. Wszyscy pytani zapewniali, że mogą w każdej chwili zadzwonić czy skontaktować się przez komunikator z członkami rodziny. Nie są karani za przewinienia odmowami przepustek lub odwiedzin. Sporadycznie, za niestosowanie się do zasad, zdarzają się ograniczenia w dostępie do telefonów komórkowych.

⁹ art.100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej-

Poproszono dzieci również o ewentualne sugestie, co do zmian, które chciałyby wprowadzić w placówce.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Zespół kontrolny sugeruje, aby w ramach możliwości, być otwartym na propozycje i uwagi wychowanków. W innych kwestiach wychowankowie nie mieli zastrzeżeń do funkcjonowania placówki. Podsumowując, uznano, że odpowiedzi dzieci są zbieżne z poczynionymi na miejscu przez kontrolujących obserwacjami, z dokumentacją oraz wyjaśnieniami Dyrektora.

(akta kontroli str. 673-682)

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

- uważnie wstuchiwać się w potrzeby zgłaszane przez wychowanków i w miarę możliwości, uwzględniać je w planowanych działaniach.

4. Zapewnienie *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) **dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych stosownie do potrzeb.**

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

W kwestii dokumentacji *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902), Zespół kontrolny stwierdza, że była ona prowadzona przez placówkę zgodnie z przepisami.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Karty udziału w zajęciach indywidualnych prowadzonych przez psychologa *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902) w dokumentacji jedynie zawarto hasłowe adnotacje – podanie tematu, ewentualnie uwagi o zachowaniu *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Kontrolujący są zdania, że zapisy ze spotkań powinny być bardziej rozbudowane i szczegółowe, zwłaszcza, że w rozporządzeniu jest wskazanie, aby zawierać w kartach zajęć również „opis ich przebiegu”¹⁰.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

(akta kontroli, str. 167-315, 437-461, 533-555)

W badanym zakresie stwierdzono uchybienie w zakresie:

1. Prawidłowego dokumentowania udziału dziecka w zajęciach, prowadzonych przez psychologa, pedagoga i terapeutę.

¹⁰ § 17 ust. 2 pkt 3) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na przykładzie analizowanej dokumentacji 4 wychowanków, Zespół kontrolny stwierdził, że placówka utrzymywała liczne i szerokie kontakty z innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i ich rodzin. Do Sądu z dużą częstotliwością wysyłano informacje, opinie, wnioski, dotyczące małoletnich. Wychowawcy na bieżąco utrzymywali kontakty ze szkołą, co szczegółowo było opisywane w kartach pobytu.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Biorąc pod uwagę podjęte przez placówkę działania wobec wychowanków, których dokumentacja podlegała szczegółowej analizie, Zespół kontrolny stwierdza, że Dyrektor w swych działaniach kierowała się obowiązkiem zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkim wychowankom.

Kontrolujący mają świadomość, że część decyzji podejmowanych przez kierującą placówką sprawia wrażenie nadmiernie kategorycznych *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Działania te są jednak, jak wyjaśnia Dyrektor jednostki, podyktowane koniecznością ochrony pozostałych dzieci, które przebywają w placówce, a także potrzebą wywierania silniejszych oddziaływań na wychowanków agresywnych i sprawiających problemy.

Placówki o charakterze socjalizacyjnym nie są zwykle przygotowane do sprawowania opieki nad wychowankami wykazującymi cechy niedostosowania społecznego i demoralizacji. Wobec faktu, że obserwuje się rosnącą liczbę dzieci z takimi symptomami, konieczne mogą się okazać zmiany na poziomie systemowym.

WNIOSKI

W badanym zakresie stwierdzono uchybienia w zakresie:

1. Terminowego dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka.
2. Prawidłowego dokumentowania udziału dziecka w zajęciach, prowadzonych przez psychologa, pedagoga i terapeutę.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Dyrektor jednostki.

Przyczyną uchybień w realizacji zadań może być:

- brak skrupulatnego rozplanowania pracy w placówce;
- nieprzestrzeganie w sposób ścisły terminów dokonywania oceny sytuacji dziecka;
- sporządzanie dokumentacji w sposób zdawkowy i pobieżny.

Skutkiem powyższych działań kontrolowanej jednostki mogą być:

- opóźnienia w realizacji ustawowego zadania przez placówkę;
- przesunięcia terminów przy podejmowaniu dalszych czynności wobec wychowanków;
- brak szczegółowej dokumentacji z przebiegu spotkań ze specjalistami.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, **zalecam:**

1. Terminowe dokonywanie okresowych ocen sytuacji dziecka, zgodnie z art. 138 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Prawidłowe dokumentowanie udziału dziecka w zajęciach, prowadzonych przez psychologa, pedagoga i terapeutę, zgodnie z §17 ust. 1 pkt 3) rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rekomendacje:

W celu usprawnienia w przyszłości działań jednostki kontrolowanej, **rekomenduję:**

1. Dbać o czytelność grafików, zaznaczając w nich również godziny opieki realizowane w placówce przez dodatkową kadrę wychowawczą.
2. Przestrzegać zasady podpisywania planów pomocy dziecku również przez wychowanka.
3. Każdorazowo sporządzać kompletną wersję planu pomocy dziecku, również wówczas, gdy wychowanek długotrwale przebywa poza placówką.
4. W kartach pobytu wychowanka robić adnotacje na temat szczegółów współpracy placówki z przedstawicielami innych instytucji.
5. Modyfikacje w planach pomocy dziecku wprowadzać po spotkaniach zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka.
6. Zawierać więcej szczegółowych informacji w protokołach z posiedzeń ww. zespołów.
7. Wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce przekazywać do Sądu bezpośrednio po posiedzeniu zespołu ds. oceny sytuacji dziecka.
8. Uważnie wsłuchiwać się w potrzeby zgłaszane przez wychowanków i w miarę możliwości, uwzględniać je w planowanych działaniach.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest **zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Dyrektorowi jednostki kontrolowanej,
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki
Społecznej

Monika Mach

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki
Społecznej

Wirginia Puł-Sobania

Kierownik
Oddziału Wspierania Rodziny
i Systemu Pieczy Zastępczej
w Wydziale Polityki Społecznej

Anna Florczak